

การพัฒนาระบบการติดตามและคัดกรองภาวะซีดในเด็ก 9 เดือนและ 4 ปี

Development of Tracking and Screening System for Anemia in Children Aged 9 Months and 4 Years

โดยนางชื่นกมล มั่นประสงค์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการโรงพยาบาลศรีสัชชนาลัย อำเภอสรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

วัตถุประสงค์

- เด็กที่มีภาวะซีดได้รับการตรวจคัดกรองเข้ารับการรักษา 80%
- พัฒนาระบบการติดตามและคัดกรองภาวะซีดในเครือข่ายสุขภาพ
- เพิ่มความพึงพอใจระบบบริการของเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอสรีสัชชนาลัย

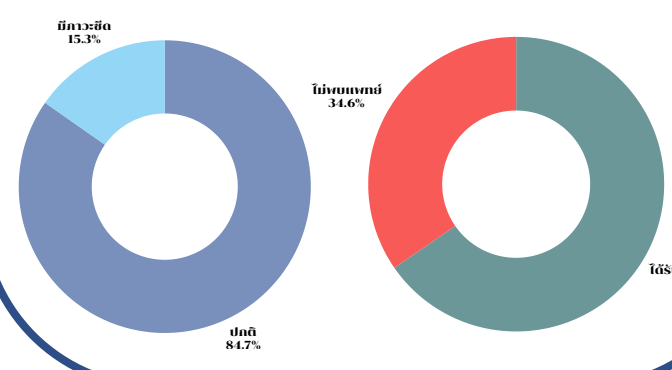
ภาวะซีดในเด็ก

ภาวะซีด = ค่าฮีมาโตคริต < 33% หรือ ฮีโมโกลบิน < 11 กรัม/เดซิลิตร

- ผลกระทบ: พัฒนาการและความสามารถในการเรียนรู้ลดลง, อ่อนเพลีย, เหนื่อยง่าย
- สาเหตุหลัก: การขาดธาตุเหล็ก, โรคธาลัสซีเมีย

สถานการณ์ปัญหา

เด็กได้รับการคัดกรอง 170 คน

ผลการดำเนินงาน

รูปแบบเดิม

กลุ่มการคัดกรองเด็ก 9 เดือน และ 4 ปี ข้อมูลจากHDC ปีงบประมาณ 2566 (ต.ค.65-ก.ย.66)

1. บันทึกทะเบียนอย่างเดียว ปัญหาที่พบ

- เด็กได้รับการคัดกรองจำนวน 170 คน
- มีภาวะซีด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.29
- ได้รับการรักษา 17 คน คิดเป็นร้อยละ 65.38
- ไม่พบแพทย์เพื่อรักษา 9 คน คิดเป็นร้อยละ 34.61
- เป็นเด็กอายุ 9 เดือน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 เด็ก และ 4 ปี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.55
- จากระบบลดการรอคอยให้ผู้ป่วยกลับบ้านไม่รอผลและแจ้งผลให้มารับการบริการในวันถัดไป ทำให้เด็กที่มีภาวะซีดไม่ได้รับการแก้ปัญหาสุขภาพ

2. เครือข่ายสุขภาพอำเภอสรีสัชชนาลัยไม่จัดบริการคัดกรองภาวะซีด

รูปแบบใหม่

ผลดี

ข้อมูล HDC ตั้งแต่ ต.ค.66 - ม.ค. 67

1. บันทึกผลการคัดกรองในทะเบียน

เด็กได้รับการคัดกรอง **168 คน**

ร้อยละ 24.40 พบว่าภาวะซีด จำนวน 41 คน

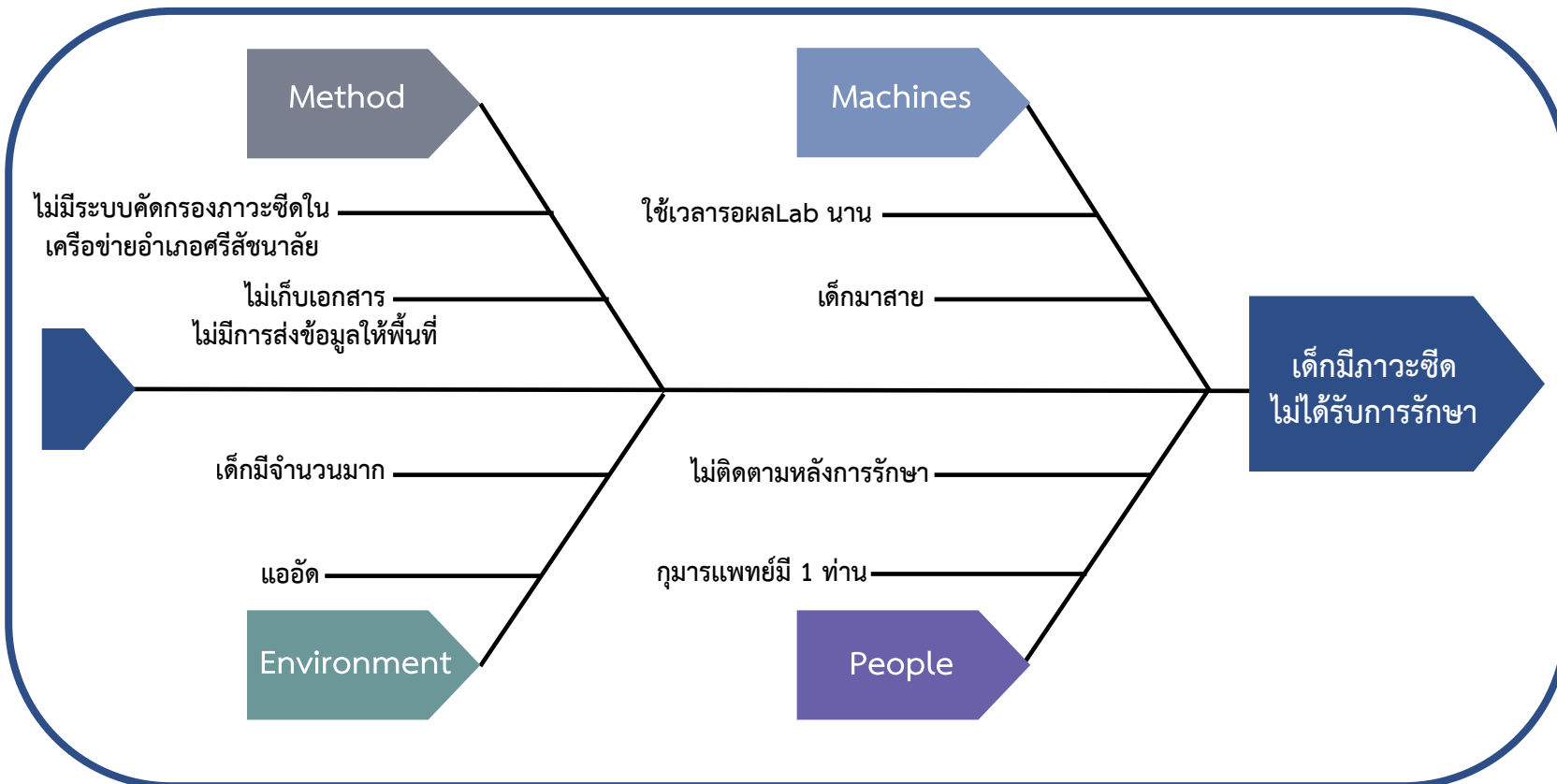
ได้รับการรักษา 41 คน **100%**

2. เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอสรีสัชชนาลัย

- ✓ มีแนวทางบริการคัดกรองภาวะซีด
- ✓ ส่งรายชื่อเด็ก 9 เดือนและ 4 ปีทุกเดือน

ผลดี

- เกิดแนวทาง CPG ดำเนินงานในเครือข่ายสุขภาพอำเภอสรีสัชชนาลัยในการคัดกรองภาวะซีดเด็ก 9 เดือนและ 4 ปี รักษา การป้องกัน
- การติดตาม QR Code แนวทาง CPG

วิธีการดำเนินงาน (PDCA Cycle)

Plan

วิเคราะห์สาเหตุ ประชุม MCH Board

Do

ทดลองใช้ระบบใหม่ มี.ค. 66 - ปัจจุบัน

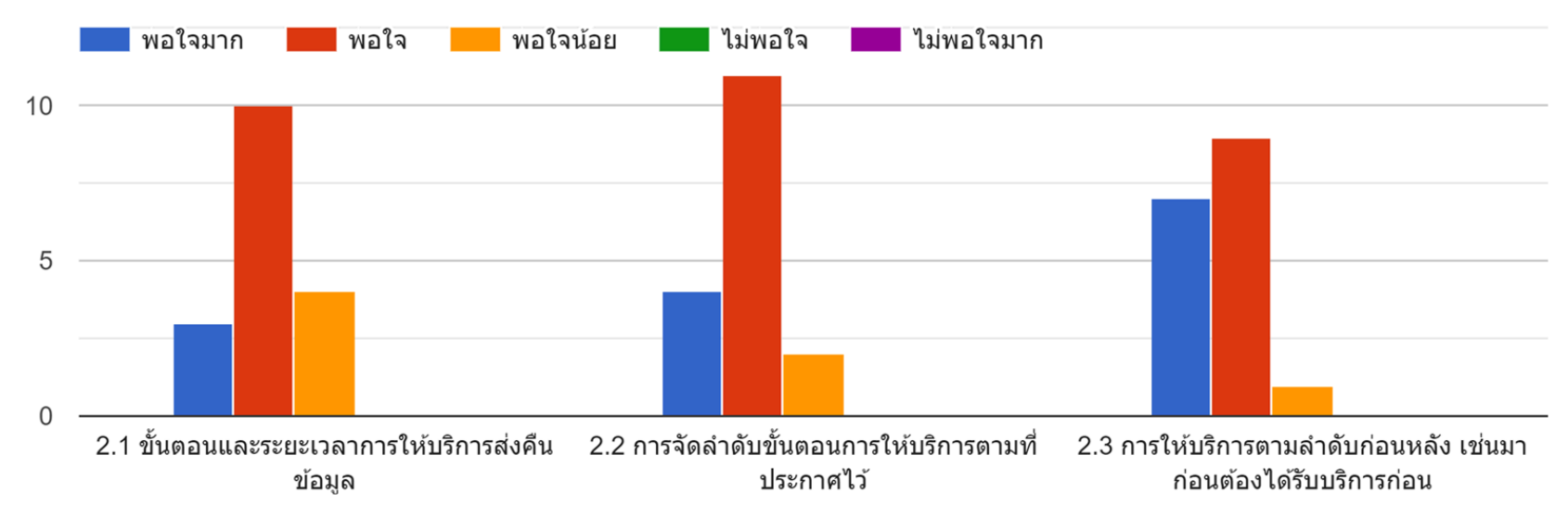
Check

ประเมินผล, วิเคราะห์ข้อมูล

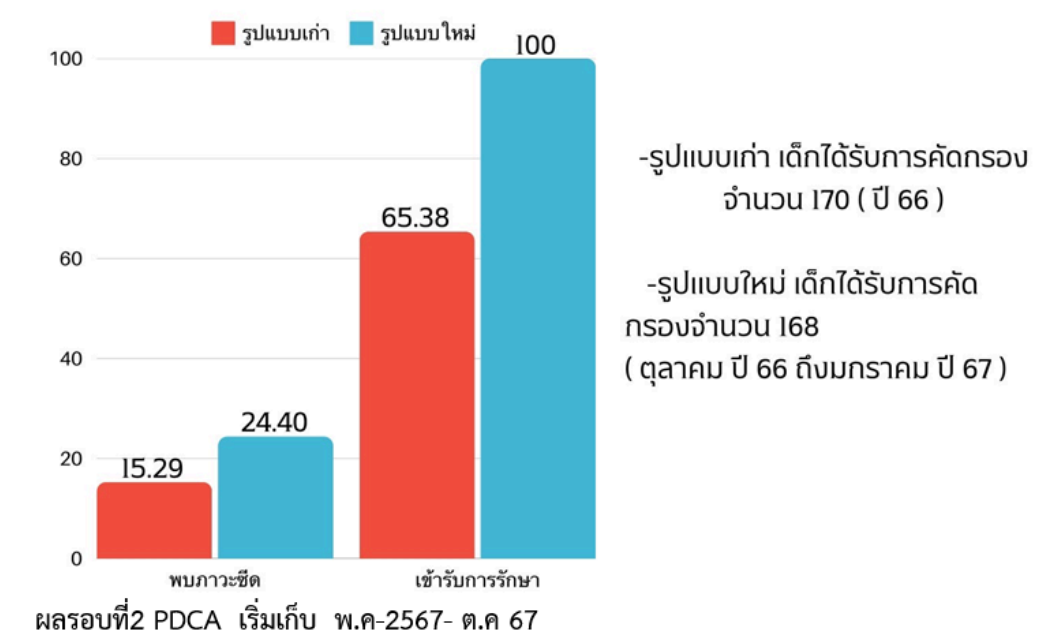
Action

ปรับปรุงงาน, ขยายผล

ความพึงพอใจต่อระบบการจัดการกระบวนการคัดกรองภาวะซีดของเครือข่ายบริการ

กราฟแสดงระบบเข้าถึงการเข้ารับรักษา

สรุปและข้อเสนอแนะ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- นโยบาย MCH Board ที่ชัดเจน
- เครือข่ายการทำงานที่มีพลังเข้มแข็ง
- ระบบ DOT ในโรงเรียน

การพัฒนาต่อไป

- ขยายการคัดกรองในโรงเรียนอนุบาล
- ติดตามการรักษาในเด็กที่พบซีด
- พัฒนาระบบสารสนเทศเชิงรุก

ก่อนพัฒนา

- ได้รับการรักษา 65.38%
- ไม่มีระบบเก็บข้อมูล
- เครือข่ายไม่ติดกรอง

หลังพัฒนา

- ได้รับการรักษา 100%
- มีระบบเก็บข้อมูล
- เครือข่ายมี CPG

รอบที่ 2: เด็กคัดกรอง 184 คน พบภาวะซีด 28.26% (HCT < 33%)